

6546

1934

РІК ВІД. ДРУГИЙ

№ 13

ТРАВЕНЬ 1928 РІК

84718

55 68

Всеукраїнський Комітет спілки робітників поліграфічно-книговидавництва, Всеукраїнське бюро робітників преси та редакція журналу „Друкар“ — вітають всіх робітників селянської Одеської газети „Червоний Степ“ та Одеську окріфілю спілки з ювілейним 500 числом цієї газети.

■ В глуховській типографії „Червоне село“ часто хождати на засідання Р.К.К. не соглашається з рабочою частиною і конфлікти направляються для розрешення в письменному. Хождати не соглашається на Р.К.К. дуже по таким вопросам, коли якісно явлюються совершені беспорядки. Наприклад, в печатковому отливанні на пласких машинах установлюємо по нормі 1150 отисків в час, але если із мелко-тиражними формами в 100 листів або арфіши, то із расщетом 1150 штук в час. Выходить, що арфіши в кількості 75 штук — печатній — должен отпечатати в течение 4-х минут, чого сдеати никак не вдається. Арбітраж речів, этот вопрос в пользу рабочих, но волинка тянулась две недели. Таких примеров у нас було много. Союз, обрети внимание на это зло. *Свой*

■ Молодежь харківської гостиноприймачки була недоволена тем, что ей не давали можливості квалифіцироватися. Тепер вироботані план, по якому установлюється очередь на обучение всеє подростків. Введено индивідуальне училичество, ученики прикреплені к отдельним мастерам и машинам. Вироботаний план обучения строго проводится в жизнь. *M. B.*

Конотопський окружком просить т. Фейгина, работающего в Харькове. Прав. тип. и уехавшего из Кропивницкого в июне 1927 г., внести в кассу ВУК'а на счет окружкома, причитающиеся кассе взаимопомощи 10 руб.

Правление кассы взаимопомощи славянских печатников просит фабрично-заводские комитеты сообщить адреса т. т. Порохникову, Арону, Стронека Ивана и Бабикова Петра — для выплаты с них возвратной суммы. *Правда. КВП.*

Кременчуцька організація ПСРПВ сповіщає, що член нашої спілки, т. Каган М. А., загубив членський квиток № 16054. Квиток вважати недійсним.

К сведению запрашивающих о правилах поступления в харьковскую школу полиграфического производства:

Харьковская школа из других округов подростков принимать не может. Она создана для обслуживания подростков, по установленной броне, в харьковских полиграфических предприятиях.

■ Больше чем в предыдущие годы — большинство рабочих бердичевской гостиноприймачки остались обижены распределением мест в дома отдыха, особенно наборщики. Им меньше всех дали путевок, несмотря на то, что наборщики находятся в самых худших условиях, в смысле вредности. Наши охраны труда этим не счищаются, посылая того кто ей ближе. Тогда наборщики — председатель и секретарь, а также вся комиссия по охране труда — себя не обидели: они все получили места в дома отдыха.

Целый день рабочие волновались, но думали: завтра закром будет заседать и этот вопрос будет перерешен. Наверное, закром исправят это ненормальное явление.

Но в результате получилось, что весь закром тоже получила места в доме отдыха. Рабочие с заседания разошлись недовольными, но зато комиссия по охр. труда и закром остались чрезвычайно довольны. Как это называется? *Голос*

■ З метою підвищення знання радиянських трудових законів та профспілкової конфліктної практики, полтавська окріфіля спілки організується семінар робітничих частин Р.К.К. *B. B.*

СЛІДЧОСТВЯ

■ Шенкеру (Жмеринка) Вашу статтю про питання побуту та життя друкарів — написано неконкретно. Okremi вказівки — редакція вільме до уваги.

■ Сморовському (Ніжин) „Робота єде мляво“ — не піде.

■ Режикову (Слав'янське) Вашу замітку вміщено в номері № 12 „Друкара“. Просимо подбати аби було зроблено екскурсантам маршрут Слав'янське — Ростов та де-кілько країн фотографій з подорожі надіслано до редакції разом з відповідною заміткою.

■ Понореву (Мелітополь) Ваша замітка о прайднів. 10-тилетня запозадала.

■ Переpeліцькому (Тульчин) Замітка про перенібори — запозадала, тому її не піде. Пишіть про вашу друкарню.

■ Кінинському (Вінниця) Матеріал про з'їзд вміщено в № 12 „Друкара“. Просимо роковини Черв. Армії — не піде.

■ Ланському (Черкаси) Ваше письмо о том, что вы будете продолжать сотрудничать в „Друкаре“ — с удоволієм прочитано мною. Замітка о юбилеї Красн. армії — запозадала.

■ Мильцому (Балта). Наша економорбата „использована в № 12 „Друкара“, фотографии — возвращены. Пишите еще о работе производственной комиссии.

■ Дулівському (Черкаси) О культработе в Черкассах — писалось в № 12 „Друкара“. Ваша замітка не пойдет.

■ Велогу. Стихотворение „в зимний вечер“ написано, безусловно, хорошо, но так как весна неминично наступает, то стихотворение придется подождать до следующей зимы.

ОРГАН ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ ТА ХАРКІВСЬКОГО ОКРІВДІЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПЛІКИ РОБІТНИКІВ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Виходить що місяць
ПЕРЕДПЛАТА
на 3 місяці в копії
Ціна окремого номера
10 коп.

ТРАВЕНЬ, 1928 РІК
№ 13

Адреса редакції:
Харків, вул. Новий
ш. 16, Телефон 16-77
Прийом у справах ре-
дакції од 2-х доб. вч.

1-ше ТРАВНЯ

1-го травня 1886 р. в Чикаго (Північна Америка) було почato величезний страйк. Маси робітників пройшли вулицями міста й вследу вимагали скорочення робітного дня до 8 годин та збільшення заробітної плати.

Цей факт став у 1889 році за підставу для постанови конгресу ІІ-го Інтернаціоналу про святкування 1-го травня, яко свята солідарності робітничої класи. З року в рік у цей день робітники всіх капіталістичних країн з пропорами та гаслами одверто демонстрували свою з'єднаність, свої сили й нагадували буржуазії про її неминучу загибель.

Але нерушний ІІ-й Інтернаціонал, боязний, щоб суть 1-го травня, цеб-то солідарності, не стала, як і вся робітниця класа, реальною, а не примарною загрозою для існуючого державного ладу, потроху домагається перетворити це міжнародне робітничє свято в обивательські мирні майданчики, а в деяких країнах, за пропозицією соц.-демократів, святкування взагалі переносяться "наближу неділю, щоб не порушати нормального ходу робіт". Дальше — більше: в 1915 році зрадники закликають робітників не кидати роботи в день 1-го травня й аробили його в деяких країнах взагалі весняним святом, вирвавши, таким чином, з нього головне: політичний зміст та бойовість.

В Росії першотравневі дні 1905 та 1906 р. р. були великою перестрогою самодержавству, і тому-то старий уряд так кревно, так органічно ненавидив цей день та переслідував демонстрантів.

В перший раз в Росії 1-шетравня святкувалося в 1890 р., а на Україні (Київ) в 1894.

День 1-го травня 1917 року вже стає днем реальної боротьби за диктатуру робітничої класи та гаслом проти війни. В 1920 р., як тільки було ліквідовано фронти, в значенні цього дня вкладається новий зміст: піднесення та укріплення народного господарства СРСР.

1-е травня ц. р. ми зустрічамо при хуткому підйомі народного господарства та культурному зрості країни. Кричеве керівництво, активна підтримка та симпатії до комуністичної партії з боку мільйонів робітників і селян СРСР та всього світу —

не дають спокою буржуазії та контрреволюціонерам. Коли дотепер буржуазія, крім допомоги блогвардійям, бувшим поміщикам та фабрикантам, ще розважала пророкуваннями, що ось-ось країна рад сама по собі розхитається, розвалиться від внутрішніх протирій та зовнішньої, на перший погляд, міцної ізоляції, то зараз вона ставить питання гостріше, баччила наочне зростання господарства СРСР, що більше зміцнення звязку пролетарія з селянством, будівництво, зокрема технічне (Дніпрельстан) то-що.

Буржуазія з пасивного невізнання, в останні часи починає переходити в наступ по всьому фронту так політичному, як і господарчому. Цьому доказом подій останнього року, нажим на робітничу класу, фашизація низки країн.

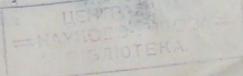
Дорого дала б всесвітня контрреволюція, щоб знищити огніще соціалізму! Для цієї мети вона нічим не пожалує. В той же час всесвітній буржуазії нічого не перешкоджає говорити про своє миролюбство й навіть про роззброєння. Але пролетарія вже навчився відрізняти буржуазну теорію від практики, він теж вже має досить велику в цьому відношенні практику. Остання конференція Женеві довела, що дійсне роззброєння, яке викликало би величезний згорт усіх країн, може провести лише пролетаріат, бо повне роззброєння є одним з його головних мет.

Існуєт вже одинадцятий рік два полюси мирового суспільства. Ці два полюси, бездумовні, з'являються в свій час у величному, жорстокому бої. Ми знаємо, що на цей раз воювати буде не лише армія, але й усьє нарід. Порох у нас повинен будти постійно сухим й кожен друкар, кожен робітник преси мусить бути напорту, щоб за закликом нашої робітничо-селянської влади, в місці змінити верстатку та перо — на рушницю.

Єднай-же, пролетаріят усіх країн, свої сили, підтримовуй іх, щоб, коли буде треба, не лише їх продемонструвати, але й перемогти капіталізм.

Хай же 1-ше травня ц. р. буде для нас днем підрахування нашого зросту та ще більшого єдинання з пролетаріатом всього світу.

Хай живе 1-ше травня!

„День преси“—5 травня є днем пропаганди та популяризації в широких робітничих масах ідеї більшовицької робітничої преси та її завдань.

Вперше „день преси“ святкувався з приводу виходу першого числа „Правди“—5-го травня 1914 року. І з цього часу він увійшов у історію робітничої преси, яко щорічне її свято.

Через низку причин—в друге цей день святкувався лише через 18 років, а саме в 1922.

Преса є великим знаряддям класового панування та організації класових сил: вона, з одного боку, культурно-політично виховує, а, з другого—організує робітничо-селянські маси. Отже, важливішим питанням є як буде—в чиих руках—пролетаріат чи капіталістів—знаходитьться преса. В залежності від цього й опреділюється в якому напрямкові йде організація мас та громадсько-політичне скерування.

Гасло буржуазії—„свобода преси“—є гаслом брехливим, примарним, бо буржуазія, маючи в себе друкарні, коши то-що, фактично є монополістом газети, монополістом книжки. Підкуплена або поставлена буржуазією на чолі газети редактори—добре стежуть за охоронювань своїх хазіїв і непропускають до преси майже нічого, що компроментувало б буржуазію.

Головна мета капіталістичної преси та її робота полягають в тому, що в основному, вона відсуває робітників від політичного життя, через щоденну, систематично безупинну затримку уваги читача на дрібному обслуговуванні його побуту. При всьому цьому вона виховує свого читача в буржуазному, дрібно-буржуазному дусі, в дусі власника.

Але комуністична партія зірваламашкаркуз з брехливого буржуазного гасла й відкрито заявила: жодної свободи для буржуазії, преси. Свобода преси в радянській країні може існувати лише для пролетаріату й ні в якому разі не для класових во-

ДЕНЬ ПРЕСИ

рогів, які шукають та накликають загибель на країну рад. Наша преса за часи революції вирісла кількісно та якісно.

За час після Жовтня хутко розквіла, зокрема в нас на Україні, до того притиснена, національна преса. Тираж газет українською мовою зрос також як і кількість назв книжок.

16 лет назад, в то утро, когда выходила из машины первая лист "Правды", в ее редакции собирались приветствовать доложенную газету представителями彼得бургских профсоюзных, культурно-просвет. рабочих обществ. Теперь каждый № "Правды" приветствуют миллионы тружеников.

Да здравствует могучая "Правда" бессменный вождь добче-крестьянской печати!

Величезним досягненням радянської преси є зрості робселярівського руху, руху якого не знає жодна газета світу. Це говорить за те, що наша преса є не лише пресою для працюючих, але пресою, самих робітників та селян; пресою, що її робить сам читач.

Через робселярівські "шупалці" в радянській владі та партії в усій країні й відображення здорової громадської радянської думки в процесі соціалістичного будівництва, більшовицька преса знає майже все, що треба бітися по великих просторах СРСР. Через робселярів наша преса виявляє окрім хиби державного апарату на місцях в будівництві, в процесінні культурної революції.

Шорічно 5-го травня ми підсумовуємо наші досягнення в галузі преси, але тоді таки ми відмічаємо, що саме нам треба робити далі. Для нас—друкарів та робітників преси, які фактично творять газету й книжку з ідеологічного та технічного боків, основним завданням мусить стати: поглиблення звязку нашої преси з читачем, а це можна досягти більш уважним ставленням до інтересів читача, вміщеннем в пресі здорового робітничої критики, поліпшенням газетно-книжкової продукції так з боку азисту, як і технічного оформлення та зоннішнього вигляду. Задешевлення книжки, як важливий фактор просунення її до читача, мусить заняти серйозну увагу виробничих нарад і комісій, нарешті, стати в практичну площину.

Поруч з цим необхідно організувати широку критику читачем періодичної та неперіодичної преси. Це вірніший шлях для оприлюднення дійсних потреб широкого споживача книжки.

В галузі національної роботи робітники преси, у першу чергу, повинні виконати покладений на них партією та владою обов'язок: не лише технічно добре знати українську мову, але й цілком опанувати українською культурою. Переходячи день преси, ми на-кро-са-ю-е-мо- завдання на-шо-ї преси, які висо-у-е-тися кому-ни-сти-чно-ю партією.

Буржуазная газета "критикует" советскую власть, желая ее уничтожить, как своего классового врага. Мы же только не должны допускать, поэтому, буржуазных газет, но и в своих газетах, беспощадно трая и разоблачая злоупотребления и непорядки, никоим образом не должны сбывать на них буржуазной критики. В высокой степени важно найти по пролетарски деловой подход к делу очистки нашего советского, партийного и прочего аппарата.

Денин.

VIII окружной съезд печатников Харьковщины

4-го марта закончил свою работу на VIII окружной съезд печатников Харьковщины, которому предшествовала окружная конференция работников печати, опыт работы которой получил свое отражение в работах съезда.

Нужно отметить, что наряду с другими вопросами, съезд особенное внимание уделил тарифно-экономическим и хозяйственным делам.

Отметив достижения в области массовой работы, улучшение культуры труда, клубного строительства, съезд предложил новому правлению союза производить плановые обследования ФЗМК, сосредоточив свое внимание на качестве низового актива, уделить максимум внимания оживлению массовой работы, обслуживать безработных и, наконец, изладить работу каса взаимопомощи, значительные ослабшей за последние времена.

В дальнейший культурную работу должны быть привлечены общие политические задачи рабочего класса, в большей мере, чем оно имело место до сих пор.

Особенно остро стоит у нас вопрос с украинизацией, прибрежившей для нас, наряду с общенациональной политикой рабочего класса СССР — характер материального и производственного значения, что особенно важно после перехода в наш союз секции работников печати. В этом направлении съезд вынес четкие решения, сводящиеся к выдвижению украинского актива, продвижению украинской книги к широкому читателю, к переведу массовой работы на украинский язык. Печатники должны овладеть украинской культурой.

Съезд также поручил правлению усилить культурную работу среди безработных.

Приятиях фонда содействия рабочему изобретательству.

Сложность тарифной реформы не дала нам возможности практически осуществить ее. Подсчеты по нашим предприятиям показали, что инициативные группы не только не получают повышения, а, наоборот, будут иметь значительное понижение. Очевидно в материалах реформы кроется что-то такое, что нам не дает решить эту вопрос достаточно. Однако, ссылаясь предложила это рабочему классу надо начинать, что мы трудности устраним.

Правление должно будет уделить достаточно внимания вопросам домов отдыха, детской оздоровительной кампании, жилищногоЗдравоохранения и помощи нашим безработным.

Обсуждая вопрос о положении полиграфпромышленности, съезд не мог не стоянуться с очень болезнными вопросами, характерными только для Харькова: с распыленностью наших предпри-

Внизу — президиум, внизу — общий вид съезда харьковских печатников

Констатируя, что за прошедший год имеется рост продукции и производительности труда, при чем соотношение между производительностью и зарплатой постепенно выравнивается, съезд считая, что это явление имеет место благодаря правильному применению индивидуальной системы, предложил ее закрепить и перевести на нее те дела, где эта система не применяется.

В области перезаключения колдоговоров имеются значительные улучшения, как в части обсуждения их членами союза, так и в области уменьшения количества конфликтов. Большинство колдоговоров не выполняют колдоговоров. Съезд предложил союзу каждые три месяца проверять степень выполнения колдоговоров.

Работа производственных комиссий и советовений за прошедший год в общем — несколько ослабла, особенно по линии массовой работы производственных советовений.

В большинстве МК — экономикатора не ведется в такой мере, чтобы можно было бы сказать, что МК ее наладил производство.

Отметив увеличение количества проводимых в жизнь решений производственных комиссий, съезд предложил правлению обратить внимание на массовую работу экономкомиссий и производственных советовений.

Правлению поручено поставить вопрос о создании на пред-

ятях, изношенностью основного капитала, вывозом работы из Харькова в другие города и ажиотажем агентуры на полиграфии. Следствием всего этого имеется стремление к усилению предприятий с созданием параллельных цехов, что приводит к затрате средств без пользы.

Так — за последнее время в Харькове оборудованы параллельные ротационные цеха (газетные) и цинкографии. Все это вместе взятое привело съезд к решению по укрупнению треста «Харьков-Печать». Для создания треста потребуется по расчетам 600 000 руб. Если эти деньги будут отпущены, то харьковские типографии удержатся на известном уровне, если же нет, то придется тяжеловать, так как более мощные предприятия других городов своим экономическим давлением могут привести к сворачиванию нашей наиболее слабых предприятий. Но правление и в том, и в другом случае должно во-время принять меры к созданию из наиболее безболезненного выхода из создавшегося в нашей промышленности положения.

Вот вкратце основные решения нашего съезда, по которым правление должно будет вести свою работу, и с которой оно справится только в том случае, если ему поможет весь союзный актив и вся членская масса.

С. Р.

ТЕХНИКА РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВА

С. ЮР'ЄВ

ЗА РАЦІОНАЛІЗАЦІЮ!

Bтягнуті широкі робітничі маси в передбуванні народного господарства на більш високу технічну базу, в зниження собівартості й поліпшення якості продукції—на основі задоволення все зростаючих матеріальних та культурних вимог робітничої класи, ось в чому полягає важливіші завдання профорганізації в сучасний момент—для дальшого соціалістичного будівництва. Ці завдання можна перевести в життя лише рационалізацією всіх галузей виробництва та керуючого апарату.

Зважаючи на велику технічну відсталість поліграфічної промисловості, проблема її рационалізації набуває особливо важкового значення.

Між тим, відмічається, що по наших підприємствах раціоналізація досі не розгорнуто. Більше того, робота виробничих народ та комісій в цій галузі значно погандає та йде самотеком і безпланово. Отже, перед нами постає завдання максимально підвищити працевздатність виробничих народ та комісій, а господарям опрацювати плани рационалізації підприємств.

Вірною організації праці в поліграфічному виробництві та її розподілу не проведено й тому робітники друкарень витрачають час нерационально, до прикладу, на набор з розбором. Поширення організації праці, несвоечасна подача набору до машин, велика коректа й т. д. проводиться до багатьох технічних простот. Сучасне розташування друкарських матеріалів в цехах та самих цехів, келеський стан набору, відсутність деяких матеріалів—вимає в робітника витрачати даремно багато часу на ходьбу та підшукання потрібних матеріалів.

Обладнання, що його купуються без обліку потреби, придбання однакових машин для де-кількох підприємств одного міста, приездять до того, що воно не використовується. Досі не взято твер-

Генеральну установку на індустріалізацію нашої країни повинно супроводжувати різним курсом на рационалізацію виробництва та керування.

Лише на основі соціалістичної раціоналізації стануть можливими індустріалізація країни, виживання безробіття та бюрократичних перекручувань пролетарської держави, зрості задоволення римог робітничо-селянських мас, їх дальший культурний аріт, першого над головними перешкодами соціалістичного будівництва.

до курса на спеціалізацію в межах одного міста підприємств та цехів.

По лінії секцій робітників преси—справа стоять не краще: апарати видавництв незігрібні, дорого коштують, немає в них відповідної інучності,

розвіюючі складку налагоджено слабо, експедування та розповсюдження газет і журналів у кепському стані, робітничий день газетних робітників не організований, авторська коректка потрібує значного поліпшення й т. д. Друкована продукція ще

В інтересах піднесення матеріально-культурного рівня життя пролетаріату, а також в інтересах рационалізації виробничого процесу, партія оголосила післяшовий перехід до сонячогонного роботу зіні при дальнішому підвищенні життєвого рівня робітничої класи, що є принципів відрізняєм наших методів рационалізації від методів капіталізму, де рационалізація, напевно, супроводжується зниженням життєвого рівня мас та збільшенням робочого дня.

неприступна по ціні для широких шарів робітничо-селянських мас.

Завдання скликі та секцій робітників преси полягають в тому, щоб, через рационалізацію її максимальне здешевлення видавничого апарату та всіх процесів виробництва, зробити книжку, газету і журнал приступними для широкого читання.

Винахідництво мусить відіграти величезну роль в рационалізації виробництва. На жаль, ми примушені визнати, що ставлення господарів та проф-організацій до винахідництва—даємо не відповідає тому, які є їх справі надає значення партії і влади. Замісце сприяння, виявлено випадки тяжанин з винахідниками і, зрозуміло, що таке явище є зовсім неприпустимим. Профорганізаціям треба вжити найпрізвіщих заходів до утворення країнських обставин для творчої ініціативи та розвитку думки робітника-винахідника й побитися організації фондів та преміювання коштовних пропозицій винахідників. Треба організувати широке освітлення винахідництва в пресі з метою популяризації та перенесення наслідків винахідництва на інші підприємства.

Профорганізаціям необхідно цільно підійти до опрацювання справи переходу поліграфічних підприємств на 7-місячний робітничий день. Кожен робітник та робітниця повинні знати, що чим швидче ми рационалізуємося, тим скоріше ми перейдемо на 7-місячний робітничий день.

Але, щоб успішно провести рационалізацію, треба мати кадр підготовленого адміністративно-технічного персоналу, а це знову таки ставить нас перед необхідністю перепідготовки та підготовки його в спеціальному організованих школах та туртках.

Племнік повинен всебічно опрацювати це важливіше питання й скрізь дотримувати творчість робітничих мас на рационалізацію промисловості. Давайте рационалізуватися!

ОБЪЕДИНЕННЫМИ УСИЛИЯМИ

(10-я типография Транспечати в Киеве)

т. Мавровский

пользоваться двумя рукоделами и отрицательно влияет на нормальный процесс работы, так как передача и выброска форм из машинного производственного снаряда одних и тех же подсобных рабочих, то и дело бегающих с этажа на этаж.

В настоящее время у нас два печатных цеха. Часть печатного цеха с крупными машинами помещается на 1-м этаже, а часть — с меньшими и американскими — на 2-м этаже. Такая разрозненность вынуждает

наборный цех со второго этажа переносится на 4-й, более освещенный естественным светом и более просторный. Для подачи готовых наборов к машинам — будет использован электрический подъемник, к которому будут изготовлены специальные доски, что, в свою очередь, упрощает переноску набора руками. С проведением в жизнь указанных рационализаторских меропри-

ятый
предпри-
ятие
должно
 полу-
 чить
в год
эконо-
 мии
свыше
10.000
рублей.
План
рацио-
низа-
ции
широко

обсуждался на цеховых про-
изводственных комиссиях и
на общезаводском произ-
водственном совещании.

Соцзаводское производ-
ственное совещание утвер-
дило план.

В заключение следует от-
метить некоторых наших про-
изводственников, давших даль-
ние предложения по наме-
ни.

Это обстоятельство заставило нас приступить к объединению двух печатных цехов в один, за счет консервирования (неупотребления в дело) изношенных машин и использования — разные полутемной площасти, имеющие освещение вновь пробитым окном. В результате мы получим единый печатный цех с 18 ма-
шинами.

Переплетно-брюшоровочный цех находится на 4-м этаже, а разрезной — на 1-м. Два цеха, неразрывно связанные между собой производственными процессами — разрознены. До рационализации печатная продукция пущалась в 3—4 раза с 1-го на 4-й этаж и обратно: из машинного на 4-й этаж — брюшоровочное для подборки или наколки, оттуда на 1-й — для разрезки автоматами, с 1-го снова на 4-й — для переплета и т. д. Теперь разрезное отделение и переплетно-брюшоровочное — объединяются и будут вместе размещены во 2-м этаже, после подкрепления межэтажного перекрытия, которое уже делается.

Именно таким образом мы предполагаем разместить эти цеха.

ному завоуправлением плану ра-
ционализации. Вот они, эти актив-
ные участники рационализаторской
работы: наборщики: Мавровский,
Боровик и Бирюков; печатники:
Волков, Видухин и Куз-
нецкий; переплетчики: Найденко
и Соболев.

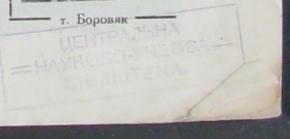
Все ценные указания перечислен-
ных рабочих приняты администра-
цией к руководству.

Правлением Транспечати проект
утвержден и уже разрешены рас-
ходы, связанные с проведением плана
по рационализации.

К 15 мая с. г. весь проект будет
проведен в жизнь. С. Ушерович

т. Боровик

ВОССТАНОВИЛИ САМОНАКЛАД

(Киев—10 типография Транспечати)

т. Тишченко

Наш печатный цех был богат только луными самонакладами при 16 печатных машинах. Производственные совещания частенько отмечали, что не вредно было бы нам обогатиться гравировальными самонакладами. Но где их взять? Свободных средств нет, и с переводом нашей типографии на ЮЗ'я в ведение Транспечати, появилась надежда на подбородование, тем более, что Транспечат начал снабжать предприятия, в первую очередь, наборными материалами. Наконец, из Москвы прибыл и самонаклад. Но не в порядке он оказался: без шестеренки и др. частей. Обступила его наша печатная братва. Равные мнения были: «мало, мол, нашего хлама, еще московским увлеклись» — кричат озин, другие же, наоборот, «вот въездом для следователей, давай пары держать!». Пары держать все же охотников не оказалось. Печатник Волков — выдвиженец-мастер, механик Мисальевич из электромонтер Гиценко, составили смуту и получили санкцию от заводоуправления, начали действовать.

Кропотливо, часть за частью, с любовью, можно сказать, эта производственная тройка в течение 20 рабочих дней, отрываясь и на другие неотложные работы, восстановили самонаклад.

Завертелся он всеми своими старыми и новыми частями. Спештики, которые на «кладбище» отправлять его рекомендовал, удивленный глазами провожали каждый издущий на бабочки лист.

Самонаклад работает бесперебойно со 2-го апреля. Заводоуправление сфотографировало восстановленный у самонаклада и возбудило ходатайство перед Транспечатом о выдаче т. т. Волкову, Мисальевичу и Тишченко премии. Транспечат разрешила их премировать и ассигновала на это 100 руб.

Восстановленный самонаклад экономит предприятию в год жалованье накладчика, т. е. 800 р., плюс несколько десятков тысяч лишних оттисков.

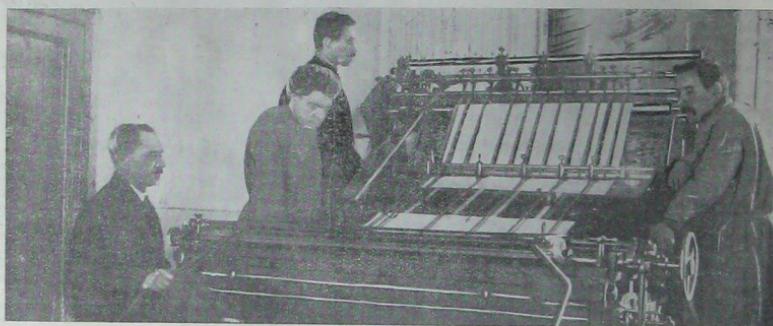
Еще раз наши профтехники-производственники доказали, что фокус не в том, чтобы постоянно получать из заграницы новые машины, а в том, чтобы заграничные машины, уже вышедшие из строя у нас, у нас же и восстановить силами наших рабочих и средствами нашей трудовой страны.

Наш опыт должен стать примером для других типографий.

Шейлок

т. Волков

Восстановленный самонаклад

КРАСНОРЕЧИВЫЕ ФАКТЫ

(Кременчуг—1-я гостинография)

Постепенно, при весьма ограниченных средствах, мы механизмируем свое производство. Часть резальных машин электрофицирована, что дало значительную экономию времени и облегчило труда рабочих. По всему огромному типографскому двору проведено узкоколеек. Вместо того, чтобы доставлять бумагу на синие рабочего-теперь погрузишь со склада десяток кин на вагонетку и влезешь к машине. Необходимо отметить еще одно важное нововведение: до сих пор каше махорочных этикеток заключались на бабушках или набивались на колодки. Это отнимало много времени и энергии на прятывку. Старший же мастер печатного цеха, т. Твердоцкий Н., сделал весьма удачный опыт отыскания, какое вышиной шрифта с выпусками дном, заменив, таким образом, колодку, и материала, и фактуры, не говоря уже о многих других громоздких приспособлениях. Первая проба оказалась удачной. Постепенный ремонт машин также содействует улучшению выпускаемой продукции.

На производственных совещаниях долго говорили о том, чтобы перевести работу всех машин в печатном и литографском цехах с пассов — на гольм ролик, придинув мотор виллотную к машины. Выполнение этого проекта долгое время оттягивалось и лишь недавно он разрешен в положительном смысле. Опыт

одной машины убедил всех в целесообразности, практичности и выгодности этого переоборудования: спина и поинка кожаных пассов обходится производству очень дорого; что ни день то катастрофа с пассами и простота у печатников. Теперь же у нас все благополучно. Уже полтора десятка машин вращаются без пассов, и от этого удобства — мы имеем значительную экономию. До сих пор одна машина с пассом при одностороннем моторе брала нагрузку в 2 ампера, с переходом же на гольм ролик та же машина забирает только полтора ампера, то есть на работающих уже 15-ти машинах — мы экономим $7\frac{1}{2}$ ампера в день. Но этим мы не ограничились, и постепенно перенесем все машины (а их — то свыше 50) на подобный способ работы. Одновременно с этим мы проним в жизнь и старые постановления производственных совещаний — о тормозах и, наряду с переводом работы машин на гольм ролик, снабжаем машины тормозами, что в свою очередь улучшает условия работы. Постепенно, хоть и медленно, мы улучшаем и рационализируем свое производство, улучшаем условия труда и качество продукции. Последнее — увеличивает количество крупных заказчиков, что усиливает финансовую сторону нашего предприятия, а это особенно важно в настоящей времена.

Гольденберг

ГЕРОЙ БУДНЕЙ

Кто он?

т. Н. Твардовский

Вращаясь четверть века в атмосфере свинца, грехота и крехкости типографических станков, он изучил до мельчайших тонкостей все болезни машин, их недостатки и капризы. И не напрасно слынет он специалистом мастером, преданным своему делу, любящим производство и свое детище-машины. В 1-й кременчугской гостиграфии он не только старший мастер печатного цеха, но и наш инженер, технорук, аналитик во всех областях нашей повседневной работы. Кто в типографском мире Кременчуга не знает его — Твардовского Николая?

Проработав в крупнейших типографиях нашей страны, он сумел накопить колоссальный опыт и знания

и теперь отдаст их производству. У нас он работает уже выше полутора десятков лет, и все наши 8 десятков различных машин ему сиашком знакомы. Опытной рукой он быстро усматривает «расстроенные искры», капризы, исправляет сложнейшие ломки и «несчастья» любой машины. Быстро поставив диагноз, он дает нужное лекарство — «внутреннее и наружное» и машина опять работает.

Что же он практически сделал?

Новый способ отливки клише

Твардовский сконструировал небольшой стереготипный станок, отливавший клише с пустым оборотом для легкости — в рост ширлыка. Это для макрофонных этикетов. После отливки — никаких распики и обдирки клише не требуется. Это дает легкость и быстроту замочки, пропривки и гарантирует печатание 800 стоп на одном спуске таких клише на рояльных двухбарабанных машинах. Прежние клише выдерживали лишь 300 стоп. Нет у нас теперь вояни с кляодками, фасетами, талерами с раскрученными винтами и т. д.

Воскрешение машин

За последние два года с небольшим — нашим ремонтным отделением, под руководством Твардовского и его непосредственным участием, были капитально, без всякой внешней помощи, отремонтированы и восстановлены около 20 машин. Из скелета, без необходимых частей, вальцовщика без дела и без пользы, инвазии — сделана совершенно переконструированная машина. Восстановлена долго бездействовавшая литографская ротационная машина.

Фокус с бронзовальной

Работала у нас в литографском цеху бронзовальная машина. По своей маломощности и слабости конструкции — она бронзировала в день не больше 4-х стоп. Это сильно тормозило работу цеха и не давало ему развиваться. Твардовский приложил свою руку и к этой машине, и сейчас она вместо 4-х — дает 10 стоп в день, т. е. с увеличением производительности на 150%.

Во время бронзирования бумага магнитизировалась и лист тянулся обратно в машину. Теперь же — устроенный Твардовским вентилятор, разряжает воздух между барабаном и выходящим листом, что дает ускорение процесса работы и увеличение выработки.

Шлифовка

Шлифовалась у нас цинк до сих пор ручным способом. Это занимало много времени (5—6 ч.) и немноговерный труд рабочего. Устроенная Твардовским самой простой и недорогостоящей конструкцией — механизированная шлифовальная, шлифует то же количество цинка вместо 5 часов — только 40 минут, и гораздо чище и лучше чем вручную. Польза от этой машины очевидна.

Е. Гольдберг

Рабочие изобретатели

(3-я типография треста
«Киев-Печать»)

Мастера переплетного цеха нашей типографии, т. т. Ткаченко и Прибыль, задались целью изучить и реконструировать имеющуюся у нас профироварильную машину донотогой системы с таким расчетом, чтобы она могла профировать работу на весь прокат. Это уменьшило бы время и процесс работы, связанный с резкой и нумеркой, и удешевило бы стоимость продукции.

Долго и упорно бились Ткаченко и Прибыль над осуществлением своей мысли и добились успеха своего. Теперь усовершенствованной машиной профироварильной машины применяется во всех предприятиях треста «Киев-Печать». Машинка может делать профировку на любой формат ис любым интервалом при полной сохранности вынутых зубьев, что очень важно: это дает экономию в 300—350% времени и труда.

Заводоуправление премировало этих двух рабочих — реконструкторов 50 рублями. Трест же пока на этот счет молчит. Мы считаем, что «Киев-Печать» тоже не должна оставаться в стороне и также премировать рабочих изобретателей.

Б. Барышпольский

Афиши
(Черкассы)

Заказчики требуют, чтобы в афиших помещали ёсть текст. И получается: ни виду, ни красоты. Наш наборщик, т. Морачевский, набирая афишу, выделяет самое главное: что идет, и дает рисунок, характеризующий постановку (как на прилагаемом снимке). Текст у него на втором месте.

Такие афиши большие выигрывают: они заинтересовывают публику и уже изданы привлекают внимание.

Такая афиша больше привлекает и заинтересовывает, а это особенно важно при рекламе.

Эту афишу одениадиректор нашего театра и принял письменную благодарность типографии за работу.

т. Морачевский наборал еще одиуоригиналы афиши для оперы «Пиковая дама». Афиши изображают черный никовский туа (как на картах), с текстом внизу.

Л-кий

Вверху — т. Прибыль,

внизу — т. Ткаченко.

КУЛЬТРОБОТА

Н. Білобровий

ДО ВЕСНИ ТА ЛІТА

За останні роки наші профорганізації мають доволі великий досвід в пристосуванні культроботи до весняно-літніх умов: поширено маштаб, висунуто нові форми розумного відпочинку та розваг для робітників на масових вечорах, гулянках за місто, наукових екскурсіях, пароплавних та лодочних поїздках. Більше місце відведено фізкультурі, стрілецькому спорту, шахо-шашечному, фізкультурним та стрілецьким змаганням у місцевому всеукраїнському та всесоюзному маштабах. Сонце, повітря та вода справді запряжено в колісницю профспілкової культроботи.

На що же треба звернути увагу профорганізації та культ-профобітників у весняно-літній період 1928 року?

Там, де можна перейти в літні садки-майдани, необхідно своєчасно розгорнути культурну роботу, організовано згортаючи зимову. Часу залишилося занадто мало, бо до 15—20 травня садки, фізкультурні майдани, водні станції—мусить вже поставити свою роботу на повний хід. Це—по великих місцях. Більш складне завдання стоять перед тими нашими дрібними та середніми профорганізаціями, які з технічних причин, або через невразливості, не перенесли культроботи на вільне повітря та не приспали бази для неї. Ім потрібно, коли до того є хоч новелічкі природні умови, обладнати свій майдан—базу літньої культроботи, або об'єднатися з другом з іншою спілкою. З кожним роком значення літньої культроботи буде зростати, але з кожним роком все менше та менше залишається міської площа для цієї мети. Гавити в даному випадку—більш чим зломчино.

У підготувці бази для роботи на вільному повітрі нам необхідно йти вперед, бо в цій галузі не все використано. Настильно необхідно перенести час обіду з душних друкарень, повісив олів'яного пилу. Це може бути зроблено господарами влаштуванням їдалень у дворі підприємств при зовсім незначних витратах.

Організаційно—підготовку літньої культроботи необхідно укріпити кадром культробітників, але так, що відпускна кампанія не відбилася розслаблюючим чином на роботі.

Зміст масової роботи так у весняно-літній період, як і зимовий, треба організовувати зі значним ухилом у бік розумного відпочинку та розваги при максимальному використанні природних умов. Влаштовуючи спектаклі, концерти, сімейні та виробничі вечора, проф. та політ-три, короткі та популярні бесіди й доповіді на біжуcho професійні, політичні та господарчі теми, головну увагу необхідно звернути не стільки на кількість, скільки на якість культмі-роприємств. З елементами халтури та ідеологічної невіритиманності треба рішуче повести боротьбу в постановочній роботі та в інших галузях.

В загальному програму весняно-літньої культроботи необхідно рішучий наголос зробити на розвиткові всіх форм фізкультури, стрілецького спорту та охопленні широких груп робітників, робітників та службовців, особливо дорослих, так друкарів, що перебувають в шкідливих умовах, як і робітників преси, що працюють в напружений, швидко-стомляючої атмосфері. Але для цього необхідно провести попередні пояснювачі роботу, щоб вижити зайвий сором дорослих та обивательський погляд на фізкультуру, як на розвагу лише для піонерів та комсомольців.

Те, на чому ми вважаємо необхідним загострити увагу, та що потрібно обов'язково внести до системи нашої культроботи, не лише літньої, але й зимової, це настриги, безупинна боротьба з піздтвом та релігійними забобонами—через культурно-виховавчу роботу. Це зло, особливо підяльство, що глибоко вкорінилося у виробничій та домашній побут друкарів, й досі гальмує культуру революції серед робітників поліграфічної промисловості. Досі в нашій політично-виховавчій роботі ми нічого не зробили, й тому Всеукраїнський комітет та профорганізації на місцях мусить накреслити конкретні заходи в цьому напрямкові.

Завдання—українізувати культурно-виховавчу роботу в нашим першим та важливішим обов'язком. Тут не можна обмежуватися запрошенням українських сил для обслуговування клубів та майданів, або влаштуванням читок та літературних диспутів про твори українських письменників. Треба твердо взятися за українізацію професійного та культурного активу зверху до низу там, де багацько робітників—українців.

Журнал „Друкар”, стінгазета, бібліотеки-читальні (до речі, які мають мізерно мало—5% українських книжок) мусить вести систематичну роботу, переважну читорітчу масу в необхідності оволодіти українською мовою, літературою та культурою, без чого неможливо керовництво з боку робітничої класи культурним процесом і успішне соціалістичне будівництво в умовах України.

Всеукраїнський комітет мусить вжити кроки до підсумування та обміну досвідом між собою про літню культроботу. Передбачається скликати всеукраїнське фізкультурне змагання. Також передбачається уточнити всеукраїнську виставку та конкурс стінгазет, які набувають особливого значення, як знарядя прогресарської самокритики. Хиби в професійному та гospодарчому житті мусить бути висвітлено в стінгазетах підприємств, „Друкар” та в місцевій пресі.

До всіх цих починань на місцях треба всечіно та серйозно підготуватися. Планом ВУКа всечіно та детально обговорити справу культсвітньої роботи та дістать повні й конкретні директиви надалі.

Готуємся же до весняно-літньої культроботи!

ПО НАШИМ

СОЮЗНЫМ

ОРГАНИЗАЦИЯМ

Треба внести ясність

(Харків, «Радянське Село»)

Розподіл всіх робітників преси по основних групах за новим тарифом — зроблено цілком правильно. Встановлення 3-х сіток дає змогу точніше регулювати зарплату кожної посади та кваліфікації. Що ж до встановлення коли обов'язків для робітників, то тут ми зустрічаємо деякі неточності, через що, може, й побоюємося. Новий тариф не передбачає зовсім деяких посад, що є в нашому виробництві (інструктори то є), і часто-густо називають посади, не відповідаючи змісту фактичної роботи на підприємстві. Задебільшого ми це маємо по групі допоміжних робітників тому, що система експлікаційній їх обробки передбачає в нас зони інша, ніж у Москви. Взагалі новий тариф не передбачає багатьох моментів роботи посіденних гравет.

За тарифом, по групі літргобітників — наших зав. відділами піреримається на редакторські посади. Але вони виконують роботу на цілком передбачену довідником. Треба це виправити, урахувуючи структуру та умови наших газет. Також треба уточнити їх виправити тарифні розрізди окремих посад за віковою сіткою (скарбник, друкарка й др.), в бік їх збільшення.

Мета нового тарифу цілком себе виведе, ю, коли буде уникнуто зваженій уби, запровадження довідника в життя І. Гранів

45 лет за реалом

(Ніколаєв, типографія ім. Леніна)

Еще в 1883 році Павел Іванович Васильєв поступив в типографію учеником. Ему в це время було 12 років.

С 1902 році Павел Іванович состояв членом союзу печатників, суміснівавши з ним в Ніколаєві наставником.

В 1905 році т. Васильєв принимав активне участь в роботі союзу — казначеєм, і в цій долині оставався до 1906 року. Усиливши реакцію в 1906 році, віддавши повністю проф-роботу і союз розпався.

Ровно 45 років П.І. не отримався від своєго проф-роботи і, несмотря на голов и всякие другие лишения, он продолжал любить верстку и реал. И сейчас, несмотря на свой преклонный возраст, он продолжает работать и еще может дать "очки вперед" молодым.

Общественные награды, возлагаемые на него группкомом, он любит выполнять аккуратно и во время. До перехода на новую работу он был лучшим сборщиком членских взносов и членом комиссии охраны труда группкома прошлого состава.

Хотелось бы похвалить нашуму юбиляру і вперед продолжать свою работу с такой же энергией, как и до сих пор, показавши этим пример нашей молодой смене.

Рабкор

ДЕЛА—ДЕЛИШКИ

(Харків, 1-я лінографія)

Месяця три тому назад 1-й лінографій були отримані из-за кордону два офсет-машини. Вместе з ними приехали інструктори-монтажери для установки. Ясно, що, самі машини затримані і нові, таких ще не було в ССР, то при скорікі будуть приступати до роботи, які вже зазнакомилися, що знати їх, коли буде потрібно. К скорікі 1-ї машини була з опозданням видана печатник, не особливо широко проинструктований, і не знаючи детально машини, що сеяється, після отвезда немца-инструктора, даст себе чувствовать.

Можно себе представити результати работы 2-ї машини, если несмотря на то, что техноруком люди и были выделены, они, благодаря каким-то обстоятельствам, известным одному лишь зав. лінографії, т. Левину, при скорікі машини отсутствовали. Толькі после поліїї скорікі — більш поставлен к машині печатник, получивши поверхню інструкцию о ее работе.

Теперь уважает и 2-й монтаж. Может случиться, что машини закапричнились, а так как печатник проинструктован поверхностью и связи внутренних частей между собой — он не знает, то придется снова выписывать монтажера из Германии. Неисправимый

Союз, обрати внимание

(Харків, ГІЗ РСФСР)

Вопрос о подготовке квалифицированной рабочей силы стоит в центре внимания, между тем борьба в некоторых местах используется нерационально. Так работающие в Госиздате РСФСР ученики — используются в всяку черную работу, на побегушках, на перетаскивание книг и на другие черные работы, от которых квалификация они не получит. Следовало бы союзу и секции раб. печати обратить на это внимание и поставить вопрос рабочий

Готовимся ремонтировать свое здоровье

(Могилев-Подольськ)

К летній оздоровительной кампанії комісія охорони труда при нашем заводі в этом году подготовляється заблаговременно. Недавно из окруждата наша Могилев-Подольська проф-організація пригласила врача, который обследовал состояние здоровья всех рабочих и служащих, и теперь заводе легче будет ориентироваться при распределении мест для посещения санаторіїв и дома отдыха. В них поедут, в первую очередь, те, которые в этом нуждаются.

Петит

РАБОТАЕМ

(Харків — ФЗК тип. "Книгопечатка")

Недавно проходили превізби ФЗК нашої типографії. Чисельність общего собрания была високою — 90 с лишним %. Після обговорювання активне і оживлене обговорювання кандидатур в ФЗК дали положительные результаты: избранными оказались лучшие товарищи, благодаря чому сейчас мы имеем крепкий, работоспособний ФЗК.

За короткий срок нового завідувача вместе с активом прошел большую работу. Уже имеются достижения: добились в ХЦРК горячих обедов для наших рабочих поnominal'noї ціни 34 коп. за обед; довольно успешно проведена кампанія по внесению згода під і по вовченю нових членов в кооперацию. Добились долгосрочного кредиту для всіх рабочих — членов ХЦРК.

Еще вчораїв своїй роботі новий ФЗК занялся проектом заводоуправления по уточнению норм и расценок и уже на сего дняшній день эта робота совершиенно закончена без конфліктів. Надо отметить, что точные нормы и расценки в нашем предприятиї, как и в ряде других, имеют большое значение, так как это в значительной мере уменьшает споры и не дергает рабочих, что является положительным моментом для работы.

Руководствуясь наказом и недочетами работы ФЗК прошлых созывов, настоящий завідун сумує преодолеть все трудности и справиться з возложенным на него задачами.

Добин

ФЗК типографии "Книгопечатка".

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВА БIBLIOTEKA

КУЛЬТРОБОТА НА МІСЦЯХ

Готуємося до 1-го травня

(Миколаїв)

Наша кулькомісія своєчасно почала готуватися до 1-го травня. Передбачається влаштувати масову гулянку за місто з участию гурту «Синя бузя», буде також катання на лодках. Як і минулого року, такі масовки мають у нас особливий успіх і на них приходить не лише молодняк, але й «богородч» в родині. Комисіонери також беруть участь у гулянках, а осередок «Осавійху» має провести стрільбу й зарах вже проводити підготовку роботу по виявленню краудного стрілка.

Робкор

Готовимся к лету

(Миколаїв, тип. ім. Леніна)

Блеснуло соняшко, все хочеться на воздуху. Кулькомісія начала строїти свою роботу.

Уже заготовлені дві лодки для гребного кружка, дай кружка рапідов і любителів водного спорту. Есть у нас такі.

Далее буде екскурсионна робота. В прошому году она была поставлена довольно хорошо. Имеется в виду, кроме городских екскурсій, пройтище еще за город—массовы. Предполагается усилить практическу стрельбу и вообще воинские занятия. Идет подготовка к проведению шахматно-шашечного турнира.

Сьде только в том, что мы не имеем где устроить садик для листя красного уголка. Но все таки кое-как устраиваемся во дворе, в маленькому уголку, как говорят, «в тестине, да не в обіде».

Одно только нужно пояснить кулькомісії: все приготування, начатые єю, доведети до конца.

Складово бы еще обратить внимание на доборудование зимнего помещения-уголка, создав в нем соответствующую обстановку, так как у нас на этот счет уж слишком бедно: мебель никакда не годиться.

С. Кацли

Ну, і втягнення

Наші культоспівники задумали гарне діло: вирішили втягти до клубної роботи широкі маси поїздянських друкарів і для цього влаштували сімейну вечірку для робітників 1-ї друкарні, З пивом, вечерено та іншим піном. Пір 2-ї друкарні чи забуди, чи зовсім не хотіли запрошувати, словом, вона засталася поза стінами клубу.

Отже, 140 чоловіків робітників 2-ї друкарні провели вечір хто як міг: хто дома, хто в сусіді, хто в кіно; багатко-ж разійшося по північні, по блайдрінків, по лото то чо, а в кого гроїш не будо, то просто вешташ по вулиці.

Треба скласти націм культоспівникам, що коли так втягувати маси до клубної роботи, то краще зовсім її не починати.

B. Тулас

Лодочный маршрут

(Славянськ—Ростов на Дону)

«Лодочный маршрут»—помещение в журнале № 13—14 «Культработник»—Карачевка—Красные Горы, для нас не было новым. У нас еще до этого предполагали устроить аналогичную екскурсию, но несколько в другую сторону—на Ростов.

Предложение было встречено воистором присутствовавших на отчете кулькомісії. Этот вопрос интересует не только молодняк, но и взрослых рабочих.

Большая екскурсия в лодке будет одним из видов летней разумной культработы союза. Интересно будет, кроме всего, занять живописные заросшие берега и обрывы, вести подобный дневник и, проезжая рекою мимо подшофного села, устроить кульстемичку.

В некоторых местах лодку придется переносить. К лодке буде дат приспособлен пропеллер без мотора, но с передачей; приводиться же в движение он будет едущими.

Из Ростова обратно—посездом, а если время позволит, то—снова лодкой. Маршрут буде організований в лютині місяці і едущим отпуска нужно буде дати в одно времі.

A.

Починаємо

(8-ма друкарня „Київ-Прес“)

Кулькомісія 8-ої друкарні, складаючи план культроботи на весняно-літній період, взяла курс на регулярну постановку лекцій із різних галузей науки та техніки.

Поруч з робітниками, що пішли набувати собі освіту на рапіках та по вузах, частини робітників починаються в гуртках та школах на підприємствах й в клубі. Але є ще численна частини, що з тих чи інших причин не може відійти за самоосвіту: цим перешкоджають або житлові умови, або від то-що.

Отже на допомогу цим робітникам кулькомісія нашої друкарні против весни—літа має поставити лекції на теми з економіки, історії класової боротьби, кооперації, виробництва та техніки, військових справ, антилігійників, побутових, а питань права, літератури, природознавства, країнознавства то-що, використовуючи для цього час перерви на обід.

Поруч з цим буде влаштовано доповіді та бесіди з поточній політикою та профтеху.

Крім лекцій—нажрелено низку екскурсій та масова майданівка в ліс у купі з підшофною частиною.

Всю культроботу переносимо на свіже повітря, тим більш, що цьому сприяють умови—при друкарні є садок.

Martini

Где культробота?

(Могилев-Подольськ)

Недавно переіменований Могилев-Подольськ захопив робочі числи та службові типографії возлагали індекси: культробота на підприємствах появився. Оказалось наоборот: в середині марта зав. культгодомом, т. Т., собрал подписи деньги на журнал «Друкар», но своєсврено прислати их в редакцію—он забыл. Хотя уж скоро коец априла, но даже мартовський номер еще не получен.

При нашем предприятии в теченис уже нескільких лет была отведена комната под красный уголок, при чем там же помещались залук, устраивались общие собрания, приходили в свободное время рабочие беседовать, играть в домино и проч. В этом же помещении проводила свою работу ограй юнів пионеров, «Печатки».

Недавно администрация забрала эту комнату для расширения перепелной, обещая замоку найти другое помещение—вне стени проприятия. Замок же пальцем о пальц не удари, чтобы комната эту удержать за собой. Другой комнаты, конечно, еще нет, и тепер, даже при желании повесті ко-какус культроботу, проводить ее не буде.

Petmit

«Образовая» культробота

(Винницкий округлод)

Несмотря на жесточайший янтарний мороз, заседание кулькомісії Винницкого округлодения союза проходило в весьма горячий атмосфері. Присутствующие проявили максимальную активность. Предложения ссыпались, как искры раскаленного железа под ударами молота.

Резолюция принятия огромнейшие размеры. Почти на каждый день были намечены массовые вечера, лекции, доклады, беседы, игры, гуртки и пр.

Это было в январе.

Прошло больше двух месяцев. Результатом «работы» кулькомісії сразу бросаются в глаза при входе в клуб: в одном из уголков публика следит за игрой «на интерес».

Игра «на интерес», т.е. в домино на деньги—это излюбленное времпремпроизведение посещающих клуб. Были в клубе и другие игры, но посетители спрavedанно находят, что дома играть куда приятнее—лишиш клуб этих предметов.

Посещаемость клуба ниже всякоого воображення. Чистота—необыкновенная: под блестит от грязи.

Зирекда, разнообразий общий вид, из угла в угол перебегают совершенія освоївши, доволю крупні кримсы.

Ну, авечера, беседы, доклады, турніри?

Все это... в революции.

Ю.

НАШ ПОБУТ

ХОРОШЕЕ ДЕЛО (Киев)

Ясли печатников вступают в 4-й год своего существования значительно расширенными и с рядом достижений.

Немного истории: правлением союза в 1925 году были открыты ясли для обслуживания жен рабочих печатников. Спустя несколько месяцев ясли переходят на дневные—и постепенно начинают пополняться и детьми работниц с производством.

Всего детей было 20 в 3-х группах и помещались они в маленьких 3-х комнатах. Воспитательно-педагогическая работа была поставлена слабо, потому что не все воспитательницы были достаточно квалифицированы. Все 3 года дети летом выезжали в дачные места, где проводили от 6-ти до 8-ми недель. В настоящие времена ясли работают круглый день, имея 60 ле-тей, из которых детей работает 42, и жен рабочих—18. Всего теперь групп—5 и занимают они уже 6 комнат в 60 кв. саженях,

вместо прежних 30. Ясли вполне оборудованы. Педагогическая работа значительно улучшилась, так как все работники переквалифицированы на специальных курсах в Харькове и Киеве. Дети целый день находятся под наблюдением врача и получают пищу в течение дня три раза.

За 3 года из яслей были произведены 2 выпуска первороссих детей, т. е. выше 4-х летнего возраста. К сожалению, яслим удалось передать в детские сады только 3-х перворостков. На это обращено внимание правления союза и ясельной комиссии, и по их инициативе, в ближайшие 2 месяца предполагается открыть детский сад на 40 человек детей—исключительно рабочих печатников.

Интересно отметить, что матерями и персоналом выпускаются периодические стенные газеты.

Новак

Одна из групп детских яслей Киевского союза

МАНЕСЕНЬКІ ГРОМАДЯНИ (Харків)

Наш дітсадок організовано ще в 1925 році дяк роботиці—8 березня. Спочатку числи спілки до цієї "матері" відносилася якось пікко, трохи навіть скептично¹, дійсно, спочатку все якось було неорганізовано²; то помешкання мале, то спіднійку не вистачче, то хтось захворів.

Але час ішов і дітсадок ріс. Зараз вже ми маємо біля 40 хлопчиків та дівчаток, які спочувають себе повними громадянами дітсадку. Наший майбутній зміні надається виключно увага, педагогічно-виховальську роботу поставлено добре. Дітей привчається до низки гігієнічних навиків і колективного чистоти. Немає, здається, нічого кращого, як дивитися на цих ще малих

майбутніх творців майбутнього країного, коли вони співують хором, або з серйозними обличчями роблять ритмичні вправи. Ну, а коли ведуть їх до цирку або в екскурсію, то тут вже серйозність—це вже веселі свята. В усному вони згодні між собою, в одному, юди немає—в майбутньому фасі: хлощі—ті більш чекають, коли виростуть й стануть шофераами, одній блайвий обов'язково хоче збудувати „Будинок промисловості” з товстого шкла, „щоб наскрізь було видно”, а ось дівчатка—ті очі до малолітніх, вони не проти й кравецького ремісла. Комбінація занять з розумним відпочинком, досить добра якісно й кількісно із—задовільне дітей та сприяє укріпленню їх здо-

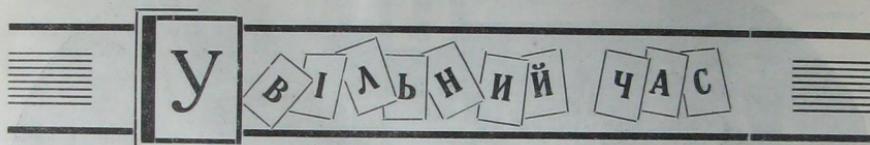

Дітсадок Харківської спілки друкарів

ровам». Інфекціоник захорувань в колективі немає, значить, лікарський догляд гарний. На літо гадаємо виїхати до Хорошевої: там гарне помешкання бувшого спілкового будинку відпочинку,

от помандрюємо на вільному повітрі, погреємося в пісочок, загоримо від сонця та пог'ємо свіжого-свіженького повітря. От помандрюємо!

Козакова

„СМЕКАЛКА“

С настоящою номера редакція журналу «Друкар» вводить нову постійну ігру в отделі разомлений — «Смекалку». Ігра состоїть з задач-штурмок, построєнних, головним образом, на ідеї слов, на остроумійних відповідях т. д. Ігра маєт виду сообразитивності, находчливості і запам'янення досвіду. В ігрі кождий читатель може принимати участь не только присвітливих відповідей, но також і нових задач. Нижче редакція предлаєємо своїм читателям ряд відповідей. «Смекалки».

- На якій лесі нужно посмотреть, чтобы увидеть находящееся в каждой типографии?
- Какая базовая единица одноименна с типографским шрифтом?
- Какой родственнице нужно заменить букву, чтобы получить типографский материал?
- Из названия какой материи, при чтении ее наоборот, может получиться морское животное?

ЛОГОГРАФ № 28

С С — пріправа я для піци,
С Г — я прозвище для піцих,
С М — меха унітожююю,
А с Т — дом я покрываю.

ЛОГОГРАФ № 29

С Б — гроза людей в лесах дремучих,
С М — в пространстві нахожусь,
С К — я крепость зовусь,
С Ф — в театрах буржуазных —
Встретить можете меня.

ШАРАДА № 30

Мой первый слог — река большая,
Второй — в капеле мы найдем,
А оба вместе составляют —
Район богатый в СССР.

ШАРАДА № 31

Металлом будеєм слог мой — первый,
Второй слог — буквкой назовем.
Слог третий — он для нас —
предназначенный —
Его смели мы Октябрьем.
Затем возвьем союз, местоимене,
И в одно слово все солем,
Тут уж, конечно, без сомнения,
Мы быстро целое найдем.

ВЕСЕЛЫЕ ВОПРОСЫ

М а р е к

Когда человек бывает деревом?
Какие два местонимия мешают движению?

Где в Европе больше всего говорят, чтобы на разговорах ничего не вышло?
Какой самый распространенный язык в мире?

ФИЗИЧЕСКАЯ ЗАДАЧА

Два одинаковых шара, окрашенные: один в белый, а другой в черный цвета, в солнечный день опущены в одно время с одной высоты. Какой из них упадет раньше на землю и почему?

МИХАЙЛО КОЦЮБИНСЬКИЙ

Видатний український письменник Михайлко Коцюбинський народився у Вінниці в 1864 році. Після смерті батька, ще молодому хлопчуку М. Коцюбинському довелося утримувати сім'ю. Сам Коцюбинський рано захоронував і не мав змоги апелювати до хвороби, що кінцеву кінцем спричинилася до дою передсмерті.

В перших оповіданнях („П'ятілітник“, „Шістьох“) помітно вплив народництва. Але вже в творі „Фата Morgana“ (1904 р.) Коцюбинський виступає як соціаліст — віддає свої симпатії активному революційному рухові. Перша доба творчості письменника характеризується темами, що трактують противаги інтересів окремої особи чи цілого колективу („Для запланованої доброти“, „П'ятілітник“, „Маленький пріщник“, „Хо“). Далі йдуть такі теми, як боротьба двох світів: ладів: реалійного та прогресивного — на селі („Леопольдор“), „Посол від чорного царя“, „В путах шайтанів“). Передреволюційна настроїв на селі змальовано в творі „Фата Morgana“, а в місті — в творах: „Сміх“, „Він іде“. Типи революційних діячів змальовані він в творах: „Невідомий“, „По дорозі“. Гостро виступав Коцюбинський проти міжансності, і це відблоєлося в творах: „Лялечка“, „Хо“, „Поденник“, „Дебют“. Останнім твором письменника є „Тіні забутих предків“ (1911 р.).

М. Коцюбинський — найвидатніший в українській літературі стиліст-художник, умер в 1913 році, ще-то рівно 15 років тому.

ЗАБАСТОВКА

(Уривок з повісті М. Коцюбинською „Фата Морган“)

— Ну, значить, зібралися ми зараз на зборню, староста з нами, так і так, пішти приговор. Ми пристали на те, що ніхто з нас не буде робити в пана по давній цілі. Тепер пішний робочий — рубель, а кінний — два. Робочий день має бути короткий на четвертину... Жати за шостий, а не десятій спіл, молотти за восьму, а не тринадцяту мірку.

— А як пан не пристане?

Справді, що буде, як пан не пристане?

Чоловік з Ямниці помовчав хвилину, глянув навколо й відрубав:

— А не пристане, то забастовка.

Марія спаслилася в долоні.

— Забастовка! Господи миосердій!

Панас хитнувся вперед, немов верба од вітру.

— Забастовка? Як саме?

— А так. Пан клане косинти — добре, карбованця в день. Не хочеш — коси собі сам. Ніхто на роботу не вийде. Настали жнива — давай нашу підуну: незгода — назувай сам постоли та я гайду з серпом на поле.

Ха-ха-ха! От ловко!

Сміх розкинувся по хаті, з кутка в куток. Цілі ряди склалися од нього. Сміх косине наче та клау людей від покосів Пан в постолах! Ха-ха!

Перед очима в Панаса невідступно стояла кумедія: постоли гладкого пана в постолах сама серед поля, невіміла і безпорадна. І не легка веселість града в Панасовій серді, а давня мужика зненівщина, що нарешті знайшла своє слово.

Озуті пана у постолі!

У цьому сліві була підла картина, розкішний план, спрavedливість людська і небесна...

Хіба приєнає хто робити в пана? Не хочеш, не їди. Нехай побачить, що не в баґауті сила, а в чорних руках. Треба пристати! Усім!

* * *

Ековом світіть до пана чолом, а на обличі, де завжди блукало сонце, пан бачить якісь неспокій.

А що там, Яне?

— Прощу пана, сьогодні не можна почати жнива.

— А до чому? Хіба Ян не загадував вчора?

— Шле село обіграв, прошу ласкавого пана, та ніхто на роботу не вийшов. Не хочуть жати по нашій цілі.

— Як то не хочуть?

Пан спрепнувся. Забастовка? У нього?

Пан зазирне в вікно. Сонце тільки що встало.

— Ну, добре. От що... зараз мені на коня і духом до Ямниці. Навіяти ямницам. Коли не схочуть, набав ціну.

— Слухаю пана!

Але не встигла рівнинна тиша континти ще тутілі кінських коніт, як з-надвору вітає в хату приглашений гомін,

і тільки високий жіночий голос ріже його, як поломінь дям. Що там?

Іши одчиняє віно.

Біс члайду на дворі. Пастухи навіть. Наймички з кухні на бігу логотипі спідницями. Якісь чужі люди.

— Шо там за крик? Які там люди?

В однівіді члайду кричить гуртом.

— Як що? Забастовка... Чого тут, ходім... Гей, хлонці, гайдя...

Кров заливав панові мозок.

— Куди ви сто-яте..

Скрягнув розлючений голос, як залізо по каміні, і раптом зірвав. Пан чує, що впав його голос, розбився, і не сила підняти. Даремне. Члайду вже біля брами... З будинків виїжджає дівчата і тільки миттєво червоним до сонця.

— Куди ти? — тупа ноготь пан. — Назад!

Пусто. Іде вздовго будинків. Чудно. Не його двір. Наче чужий.

Заходять у чорну пекарню, пахне котою дворі... В чорній пекарні — я в кузні. Закопчені стіни, долявка в имах, а кислив дух поту її рощини, як кіт лінійний на печі, міцно залягав в пекарні. А все покинуто жуком.

Пан ділі далі! По по-

дір і розтеканські гу-

си; двері ввозові

стоять отвором і чор-

на пустка вигляда

здіти, як з беззубого рота.

Бірчика стоїть

на дворі, а коло неї

валаються шири. Пан

бере ширу, щоб зане-

сти на місце, але за-

раз і кіда. Невже

нікого і біля коней?

— Мусій! Гей!

Чудно падає голос

во колишню пусті

й без одівів гине.

Пан згортає на че-

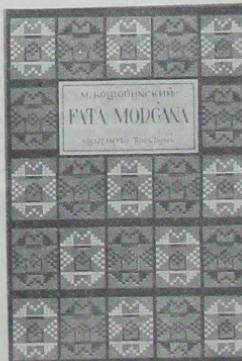
реї руки й озирає

подвір'я...

Що ж є тає?

Синіть, чи справді?

Став і слуха.

ЛИТЕРАТУРНАЯ СТРАНИЧКА

ПРИЗЫ

(Посвящается 1-му мая)

Реют красные знамена,
Песни бодрые звучат...
Эй! Кто с нами?
Смело в ногу!
Прочь—унынье и тревогу,
Пусть враги труда—дрожат!
К нам—под знамя боевое,
К нам все честное, живое.
Становись теснее в ряд,
Мировой пролетариат.

Боевой наш клич—молчани
Пусть вольется струей жучей
В сердце каждого из нас!
Время уж давно настало
Сбросить иго капитала.
Подымайся рабочий класс!
Слышишь—удары гудят победу,
С капиталом зовут в бой...
Эй! Вперед! На баррикады!
Не давай врагу пощады,

В боевой сокнина строй!
Грянем—бурей, ураганом,
Вмог сметем с земли тиранов,
Вступим в бой с врагом
отважно...
Эй! Кто там? Не отставай!
Строй—енимой, строй—
Буржуазный
Разрушай!

К-н

Аnekdoticheskaya byl'

Кто не знает Сережу Трухина, работающего сейчас верстальщиком в тресте — «Харькв-Друк»?

— Сеняка, знаешь Сережу?

— Сережу? А как же: артельный парень.

Так вот, у Сережи Трухина есть свою "история" в истории печати. Не потому, что он "большой" рабкор—за всю свою жизнь он не написал ни единой строчки даже в свою "Верстатку", и не потому, что Трухин хороший верстальщик,—он не сумевший может заверстать седьмую страницу на птице и наоборот.

Дело совсем в другом.

Был 1918 год. В Харькове меньшевистская организация еще чувствовала под собою твердую почву. Некоторые несознательные и отсталые слои рабочих еще поддерживали эту "рабочую" партию, издававшую газету "Наш Голос". В типографии, где печаталась эта газета, работал Сережа Трухин в качестве метроприапика. Много номеров смелил он и редакция была им очень довольна. Но вот однажды, закончив набор и выправив корректуру в гранках наборщики, в ожидании передовой статьи, забрались под печатную машину и, мирно беседуя, тиутили по "лампадке", или "жарилам" в "очко" под реалом. Сережа Трухин подобрал грани, заготовил рамы для страниц, запасся шпонами, ргетками, квадратами и прочим необходимым для верстки материалом, пару раз заглянул под машину. Передовой все нет. Он успел смыгнуть в очко, а передовая где-то еще писалась.

Он первою выскочил, прошел под носом указательным пальцем, отчего на верхней губе образовалось две черных полосы, взглянула на часы и с досадой произнес:

— Эх, чорт возьми! первый час ночи, а они дьяволы до сих пор передовой не присыпают. Придется опять до утра возиться.

— Да чорт с ней, с этой газетой — злобно проворчал кто-то под реалом — идем домой!

Но Сережа был другого мнения.

— Разве можно срывать выпуск газеты? Обождем еще немного.

И Сережа быстро нырнул под машину.

Время шло. В углу затинул: "Ой, у лузы та ю ще при березі", под реалом "жарилам", в стороне надрезал скандал, а передовой все еще не присыпалась.

Вдруг Трухин быстро направился к своему реалу и, порывшись в одном из его ящиков, несознанно во все горло заорал:

— Становись...

— Чего орешь?.. Выше воды.

— Вылез! Вылез!, —командовал Сережа, —передовая есть.

Нехотя братва становилась на места. Сережа вооружился длинными ножницами, взял последний номер "Правды", неспеша вырезал из нее передовую статью, в которой т. Стalin: громы миенищников, как соглашателей и предателей интересов рабочего класса, разрезал ее на несколько частей, перекусывая и раздав наборщикам.

Через полчаса статья была набрана, а еще через четыре—двух барабанах с визгом выбрасывала свежие, пахнущие краской номера "Нашего Голоса".

Сережа Трухин, с полным сознанием выполненного долга, склонился поклонился пояс трудовой ночи.

Да еще как покропывал!

Больно уж он устал.

Его меньше всего беспокоило, что делалось с членами ЦК меньшевиков и редактором газеты, узревшим позже на страницах своего детища ненавистную им подпись т. Стalin'a.

В этот день "Наш Голос" покулся на расхват. Экспедиторы не успевали отсчитывать требуемого количества экземпляров.

В. Кутафин

ВЕСЕННЕЕ

Потянуло тающим духом
С перелесков и полей.
Эй, кто там весенним пухом
Сиплет с неба и ветвей?
Стель и поле, все в разливе,
Не весна, а сущий бред...
Даже я о медной ниве
Размечтался, как позт!
Лихо приород ручьями
К лесу синему плывет.

Не щуками, а стихами
Разливается завод.
Знать, и он почуда столью,
Словно сердцем человек —
В поединке с вешицей далью
Уступили жестокий снег!
Не задороя дверь крылату,
Снег растаял, и не жаль...
Скоро мы степную хату

Закут в бетон и сталь!
Так под каждой черепицей
Разливается весна.
И летит поющей птицей
Черноземная страна,
Род я зренiem и слахом
Плыть в просторах наших дней.
Ведь не зря же весенним духом
Тянет с солнечных полей!

П. Орешин

БЕЗ ЗАГЛАВІЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ: Відкриваючи в „Друкарі“ сторінку гумору, редакція оголошує конкурс на назву цієї сторінки, дані її поки-що в цьому числі під назвою „Без заглавія“. Матеріал до конкурсу—надсилати до редакції не пізніше за 20 травня. Назву можна проподяти колективно та індивідуально. Вибір назви сторінки буде зроблено жюрі, виділеному ВУКом. Назву повинно бути зроблено лише українською мовою. Призъор одержуватиме „Друкар“ безплатно протягом року.

ДОЧИСТИЛИСЬ...

В сумисних типографіях, ввиду отсутствія польської підгрузки, производственное сознаніе предложило администрации произвести чистку и ремонт машин. Чистка и ремонт были поручены старшему мастеру С.-ку и мастеру К. и З.

Нет работы. Чтоб без дела подкрепиться „сороковой“—
Нам напрасно не спотыкай,
Предложило совещанье—
Чистку всех машин начать,
Чистить яланы со сковоркой
Мастера С., З. и К.,

Подкрепившись „сороковой“—
Ведь работа не лежка,
Ну, и „чистили“ ретиво,
С „сороковой“ держа сковорку.
Так, что после перерыва—
Превратились сами в грязь.

„Волына“ в Житомире—на Волыни

Что Житомир—на Волыни—
Это знает всякий из нас,
Но, чтоб так „волыни“ ныне,
Как „волынть“ на Волыни,—
Право, слышу в первый раз...

В житомирской гостинице, по предложению наборщиков, РКК постановило ввести с 1 декабря 1927 г. предварительные расценки на следующие работы, но до сих пор это постановление не проводилось в жизнь.

В году прошлом, в декабре РКК вопрос решила, Протоколом закрепила—
О введении расценки,— Предварительной при том...
Протокол висит на стенке, А расценки... под скунком.

В редакции житомирской газ. „Радянська Волынь“, еще в феврале т.ж., РКК постановила включить агентов в штат и установить им твердые ставки. Постановление до сих пор не проведено в жизнь.

Всех агентов ввести в штат—
В феврале постановили,
Ставку твердую им дать—
РКК тогда же решила.
Но, как видно много дела
У хоз'орана газеты,

Что бедняжка не успела—
В штат ввести их и поныне.
И вне штата, иль сверх штата
(Не поймет и мать родная),
Остались эти ребята...
Наша же мораль такая:
Хоть „Радянська, ты, Волынь“
Все же скажем откровенно:
— Брось, же, хватит, не волынь,
В штат вводи всех непременно.

Ариус

ЧЕРЕПАШНИЙ ШАГОМ

Еще в январе с. г. в Могилевской типографии на почте центральной редакции организовано несколько конфликтов. РКК до сих пор эти конфликты не разрешены.

Коль подада ты заявленко,
Чтоб конфликт твой разрешить,
То имей, другож, терпенье—
РКК уж.. поспешит.
Пять-шесть месяцев промчаться
(Срок пожалуй невелик),
РКК сумжеет взяться
И за твой тоїда конфлікт. Ариус

ТОЖЕ РАБОТНИЦА

— Лиза! Смотри аист попал в валики. Синим его скорее.
— Ефим Васильевич, синим сам, а то я сегодня наманихорила пальцы, не хочется пачкать их.

ТОЖЕ СПЕЦ

— Останови, Катя, машину: у тебя целая страница сдавлена.
— Я так и знала, что сдавится, потому что ключ на форме оставил, когда машину пускал; значит, не ошиблась.

ТОНКИЙ НАМЕК

— Скажите, товарищ заведующий вашим предприятием по профессии кто будет?
— Переплетчик.
— А его помощник?
— Тоже переплетчик.
— Тоже.. значит ваше дело в переплете.

СОВСЕМ СПЕЦ

— Скажите, товарищ, набирать — это дело трудное? спрашивала некто у наборщика.
— Как вам сказать, оно нетрудное дело, а только часто ноги болят.
— А разве вы и ногами набираете?

Круглякова

Серьезная задача

Наши читатели предлагают решить: в каком уголке кошелек предсульткомиссии Могилев-Полоцкого союза лежат деньги, собранные у подписчиков на „Друкар“ еще в январе, и до апреля не отосланные в редакцию?

ЦЕНТРАЛЬНА
— НАУКОВО-ЧЕМОВА —
БІБЛІОТЕКА.

ЮРИДИЧЕСКАЯ СТРАНИЧКА

Об отпусках в полиграфпроизводстве

Сохранение заработка за время отпуска. Отпускной период, календарными на 1928 год, установлен, как правило, с мая по октябрь. За уходящими в отпуск сохраняется их заработка за время отпуска, при чем предприятие выплачивает означенную зарплатную плату вперед—при уходе в отпуск.

Продолжительность отпусков. Закон устанавливает для рабочих и служащих всех отраслей труда по найму тарифный отпуск—сроком в две недели.

Для работников, занятых в особо вредных и опасных производствах, установлен дополнительный отпуск в объеме 2-х недель.

По полиграфпроизводству дополнительный отпуск установлен, в основном, для следующих профессий: для рабочих словоиздатия, рабочих наборных и печатных отделений, для стеготиперов, фото-циклографов (травильщики, граверы, копиранщики), работников литографских отделений (граверы, тушисты, переводчики, бронировщики) и т. д. Вопрос о дополнительном отпуске для ряда других работников разрешается в зависимости от того, претекает ли он из работы в помещении изолированном или неизолированном от особо вредного химика.

Продолжительность отпусков для подростков. Для несовершеннолетних, т. е. для подростков, не достигших 18-летнего возраста, закон устанавливает отпуск сроком в 1 месяц, не зависимо от срока.

Когда наступает право на отпуск? По закону, и календарному устанавливают, что право на отпуск наступает по прошествии 5½ месяцев беспрерывной работы.

Срок этот следует понимать в том смысле, что для получения установленного полного отпуска нужно проработать 5½ месяцев с момента первоначального поступления в данное предприятие. Новый отпуск трудящийся вправе получить в следующем календарном году по истечении 5½ месяцев по возвращении на работу из отпуска предшествующего года.

Вычитается ли период непрерывности из времени, дающего право на полный отпуск? Непрерывность указанного срока не нарушается, если труженик не является потому либо на работу, а место за ним по закону или календарному сохранилось. Случай таких чаще всего бывают при болезни. По календарю, как общее правило, при временной непрерывности места сохраняется в течение 4-х месяцев.

Например, рабочий или работница в конце марта заболевает, переходит на сидячие и выздоравливает только, скажем, 20 июня. В этом случае закон также устанавливает, что время, проведенное в отпуске по болезни, вычитывается в 5½ месячный срок.

Отпуск раз в календарном году. Указанный раз 5½ месячный срок непрерывной работы дает лишь право требовать установленный отпуск. Фактически же и по существу—отпуск (2 недели или месяц) полагается за 11 месяцев работы. Если предприятие все же предоставляет по закону и календарному полный отпуск по прошествии 5½ месяцев—1го января данного года, то оно, как бы выясняется, дает рабочим вперед отпуск.

Таким образом, следует твердо знать, что полный отпуск полагается только один раз в течение календарного года. Лица, использующие в текущем году отпуск, имеют право на новый очередной (тарифный) отпуск только в следующем календарном году.

Порядок получения отпусков. С приближением отпускного периода—заводоуправление составляет план отпускной кампании. План этот, в смысле времени, очереди и порядка ухода рабочих в отпуска, утверждается РКК.

Каждый работник должен использовать отпуск в установленном для него РКК время. Отказ работника использовать отпуск в предоставленное время, на том основании, что он требует отпуск в другое время,—может повлечь потерю права как на денежную компенсацию, так и на этот отпуск в натуре.

Случай денежной компенсации или продления отпусков. Бывает, что, по условиям производства, работнику не может быть предоставлен в данном году тарифный отпуск. В этом случае закон дает ему право получить, по постановлению РКК, денежную компенсацию. Размер компенсации за неиспользованный по вине администрации—отпуск определяется по среднему заработка к моменту выдачи компенсации.

Если труженик не получает денежной компенсации, то неиспользованный отпуск приносится к отпуску следующего года, каковой, таким образом, удлиняется.

Закон запрещает объединять отпуска более, чем за 2 года. Точно также запрещается заменять дополнительные отпуска по вредности или отпуска подросткам—денежной компенсацией, или соответственным удлинением отпуска в следующем году.

Другие случаи денежной компенсации. Денежная компенсация за неиспользованный отпуск выплачивается при увольнении. При этом бывают такие случаи: к моменту увольнения прошло 5½ месяцев. Увольняющий имеет право получить денежную компенсацию за полный отпуск. К моменту увольнения 5½ месяцев еще не прошли. В таком случае—денежная компенсация выплачивается соразмерно проработанному времени из расчета 1 или 2 дня (по календарю) за месяц работы. Проработавший к моменту увольнения менее 2 недель—компенсационной не пользуется. За 2 недели полагается компенсация в размере 1 или ½ дня. За 3 недели работы в отношении компенсации—считается на практике за полный месяц.

Отпуска при поступлении на работу в середине или в конце года. Закон в этом случае указывает, что если в прежнем предприятии работник к моменту увольнения полагался полным отпуском и получил денежную компенсацию за полный отпуск, в новом предприятии он ни отпуска ни компенсации не получает. На новом месте, по закону, новая служба должна предоставить полный отпуск, за вычетом полученной компенсации.

Второй случай: в прежнем предприятии, в момент увольнения работник получал денежную компенсацию, скажем, за три месяца работы. На новом месте к 1 января—проработав полных 5½ месяцев. В этом случае, по закону, новая служба должна предоставить полный отпуск, за вычетом полученной компенсации.

Если до поступления в середине года на работу—рабочий был безработным, то по прошествии 5½ месяцев, к 1 января, он имеет право на полный отпуск.

Еще такой случай: труженик поступает на работу в конце года. До начала нового года—работает менее 5½ месяцев, например, 3 или 4 месяца. По действующим правилам, за время менее 5½ месяцев, проработанного с момента поступления до 1 января, при условии дальнейшего пребывания на работе, не полагается ни соответственного отпуска в натуре, ни денежной компенсации.

В этом случае, труженик, по правилам, имеет лишь право требовать отпуск по прошествии 5½ месяцев—не от 1 января, а с момента поступления.

В случае увольнения в начале года—денежная компенсация выплачивается с учетом времени, проработанного до нового года. Если, в этом случае, с момента поступления (в конце года) до момента увольнения в начале нового года—минуло 5½ месяцев, то увольняемый имеет право на компенсацию за полный отпуск.

Отпуска по вредности в смешанных условиях. Эти случаи, по закону, распределяются следующим образом: если работа в особо вредных условиях продолжалась свыше 5½ месяцев, независимо от того—с начала или в конце года, то работник имеет право снаружи основного получать дополнительный отпуск в размере 2 недель. Если работа в особо вредных цехах продолжалась менее 5½ месяцев, то тогда на вредность добавляется к основному отпуску по 1 дню за каждый проработанный месяц.

Болезнь во время отпуска—прерывает отпуск. Заболевание во время отпуска может прервать течение отпуска. В этом случае, больной переходит от выздоровления на сидячие. По выздоровлению—отпуск, прерванный болезнью, может быть в неиспользованной части продлен администрацией.

Гарантии на время отпуска. На время отпуска закон сохраняет за работником не только заработок, но и работу.

Вследствие этого, труженик, находящийся в отпуске, не может быть уволен.

Увольнение возможно лишь в некоторых исключительных случаях, определено установленными законом: в случае полной или частичной ликвидации предприятия, или если работники увольняются вследствие остановки предприятия на срок свыше месяца.

Отпуска временным рабочим. По закону, временные рабочие и служащие—правом на отпуск не пользуются. Однако, календарные вносят в этом отношении уточнения. В ряде мест, в частности, по Харькову, календарные на 1928 год, для временных рабочих устанавливают отпуск на общих основаниях.

А. Каспин

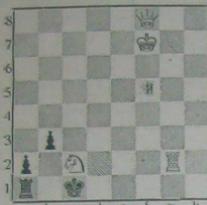
ШАХМАТЫ
ПОД РЕДАКЦИЕЙ
т. Григоренко

ШАШКИ
ПОД РЕДАКЦИЕЙ
т. Галактионова

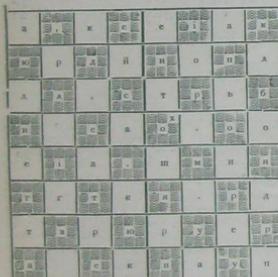
Задача Ф. Бергаузена

Б. Кр f7, Фf8, Лg2, Кс2 (4)
Ч. Кр c1, Ал1, п. а2, б3 (4)
Мат в 2 хода

Приводимый на диаграмме этюд Эриста Вуршера представляет из себя хорошоенную патовую миниатюру, т. е. белые достигают в нем ничьей посредством патовой комбинации. Белые не могут непосредственно воспрепятствовать черным пропустив пешку h2—h1, т. к. на l, Cd3—b6 черные отвечают Kd5—b6 и пешка воспрепятствует проходить в ферзан. Они играют на первом ходу l, Kh3—g5!, временно препятствуя ходу h2—h1. Ф., из-за 2. Cd3—e4+ и иных. Смысъ этого хода заключается в том, что после ответа черных Сс3—g5 два черных поля, e7 и d8, находятся вокруг белого короля отрезаются черными слоном. Вторым ходом 2. Cd3—b6 белые заставляют черного короля идти на с6, чтобы воспрепятствовать угрозе Cf6—b7+. Однако, после этого хода и полье d7 также отрезается у белого короля. После 3-го хода, 3. Сa6—b5!, белые, ввиду угрозы Сe2—f3+, заставляют черных немедленно поставить ферзя ходом h2—h1 Ф.

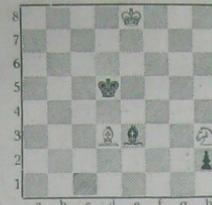
Завдання для шахістів

Ходом шахового коня прочитати чотиривіршина з «Пісні складачі». Хрестиком відмічено місце першого ходу коня.

Решения всех задач, шарда, головоломок и т. д., помещаемых в «Дракаре» необходимо присыпать в редакцию не позже 2-х недель со дня получения очередного номера журнала.

Этюд Э. Вуршера (Вена)

Б. Кр e8, Cd3, Kh3 (3)
Ч. Кр d5, Ce3, п. h2 (3)
Белые начинают и делают ничью

на что следует 4. Сс2—f3+! и после Ф h1:f3 белому королю пат. т. к. ферзь отрезает у него последние поля 17 и 18.

Попробуйте самостоятельно решить, кроме приведенной на диаграмме задачи Бергаузена, еще следующий легкий, но очень забавный этюд Лазара (Парижского композитора) и двухходовую задачу Палича, решение и структура которой сходны с вышеописанной задачей Бергаузена. Фамилии решивших будут напечатаны в отдельном шахматном отделе.

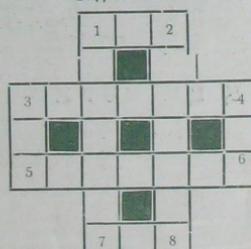
Этюд Ф. Лазара

Б. Кр ab, п. a5, с6 (4)
Ч. Кр d6, La8, Kb6, п. a7 (4)
Белые начинают и выигрывают.

Задача Ф. Палича

Б. Кр e4, Fd6, La8, Сс2 (4)
Ч. Кр с1, Ал1, п. а2, а3, б3 (5)
Мат в 2 хода.

Задача № 28

В данной фигуре, в каждой белой клетке, расположить по букве так, чтобы, читая слева направо, получится:

1—2—Морской животное.
3—4—Название станции Южн. ж. д.
5—6—Фамилию одного из руководителей профдвижения в СССР.

7—8—Предмет, употребляемый при бильярдной игре.

Те же слова должны получиться при чтении сверху вниз в следующем порядке: 3—5, 1—7; 2—8, 4—6.

Задача № 3

И. Б. Виталин, Ленинград
(Печатается впервые)

Белые: д. a7, с5, f2; пр. e3, h2 (5).
Черные: пр. b6, d4 (2).

Белые начинают и запирают простую черную шашку.

К задаче

К вышеописанной задаче дается задание: добавить 1 белую дамку и переставить черные —не нарушив положения, и запереть черную шашку. Переделанная задача будет помещена в следующем номере.

**№ 13—Обратная городская
Игра Вертмана**

Играна в большом чемпионате г. Харькова
27 марта 1928 г.

Галактионов — Погребняк

1. c3-b4 d6-e5.2. b4-a5 b6-c5, 3. e3-i4 e7-d6, 4. b2-c3 f6-g5, 5. c3-b4 g5-e3 6. d2-f6 g7-e5, 7. g3-h4 f8-e7, 8. h2-g3 f7-e6, 9. d2-e3 h5-g7, 10. e3-i4 e5-d4, 11. h1-h2 f6-e5, 12. e1-f2 g7-f6, 13. a1-b2 d8-e7?? (ход прогрывающий партию; следовало играть 13... c7-b6, 14. a5-c7 d8-b6 и если 15. b4-a5, то b8-e7 или d4-c3), 14. c1-e4 d7-b6, 15. f2-e3 d4-f2, 16. g3-e1, e5-g3, 17. h2-i4 f6-e5, 18. d2-e3 e5-g3, 19. h4-d2 f7-e6, 20. f2-g3 f6-g5, 21. g3-h4 f5-h4, 22. e3-g5 h6-f4, 23. e1-d2 d6-e3 (попытка играть на ничью). 24. b4-d6 e5-d4, 25. h4-g5! (контер-ответ) 26. d6-e7 h6-g5, 27. e7-f8, b6-c5 (угрожало 28. d6-e7). 28. b6-c5, 29. b2-c3, d4-h2, 30. a3-c1, h4-g3, 31. b4-c3 g3-h2, 32. e5-g1, c7-d6, 33. d2-e3. Черные сдались.

Шашечний турнір картонажников

В Кременчуге на картонажной фабрике, обслуживающей сюзюмом печ. чиников, закончился шашечный турнир.

Всего участвовало 17 человек, в том числе 5 женщин.

Места заняли: 1—Житницкий, 2—Левин, 3—Лошаков, 4—А. Василищенко (женщина) и т. д.

Решение этого, помещенного в № 11 журнала «Дракар»

Этюд № 5. Маркович
1. c1-b2 c3:a1, 2. g7-h8 a1:g7, 3. h8:a7 b2-c7, 4. a7-e3 c7-d6, 5. e3-a7 d6-e5, 6. f2-g3 h2:f4, 7. a7-f2 и легко выигрывает.

Правильные решения прислали: Н. Шершев (Харьков), А. Элькин (Кременчуг).

ЦЕНТРАЛЬНАЯ
НАУКОВО-ЧИТАВОВА
БІБЛІОТЕКА

